

Δολιγγίου⁶⁹ ότι ἡ ὅλη παραλία ἀπὸ τῆς Ἀμφιάλης μέχρι τῆς περὶ ἧς ὁ λόγος θέσεως ἐκαλεῖτο Ἡράκλειον, τουτέστι τέμενος τοῦ Ἡρακλέους «ἐν σημασίᾳ εὐρυτέρᾳ» (in a wider sense).

(Ἀκολουθεῖ).

ΤΡΑΓΙΚΟΣ ΓΑΜΟΣ

Παρὰ τοὺς πρόποδας τοῦ Μόντε-Ἀλέγκρο, τῆς Βραζιλίας, καὶ οὐ μακρὸν τῆς ὠραίας πόλεως Καχεϊρας, ὑπῆρχον δύο οἰκίαι, ὡς ἡγεμονικαί, ὑπὸ δασῶν ἐκ βαμβακίδων, καφεῶν, πεπερεῶν καὶ ὑπὸ ἀγρῶν καὶ λειμῶνων ἀπείρων περιβαλλόμεναι. Ἡ μὲν ἀνῆκε τῷ Μοραλές, ἡ δὲ τῷ Γκαριδῶρ, δύο γειτόνων καὶ στενῶν φίλων. Ὁ Μοραλές εἶχε κόρην προσφιλεστάτην τὴν Γεζουίταν, καὶ υἱὸν τὸν περίφημον κυνηγὸν Πέτρον. Ὁ δὲ Γκαριδῶρ εἶχε μονογενῆ υἱὸν, τὸν Μανουήλ, ὠραῖον εἰκοσιεξαέτην νέον, χάρμα αὐτοῦ καὶ ἐγκαλλώπισμα. Ὁ Μανουήλ καὶ ἡ Γεζουίτα ἠγαπήθησαν, καὶ εὐνόητον ὅτι οὐδὲν ἐνεχώρησε πρόσκομμα ὅτε ὁ πατήρ τοῦ Μανουήλ προσελθὼν τῷ Μοραλές ἐζήτησεν αὐτῷ ὑπὲρ τοῦ υἱοῦ του τὴν χεῖρα τῆς κόρης του. Ὁ γάμος ὠρίσθη μετὰ ἓνα μῆνα, οἱ δὲ μελλονύμφοι ἀπῆλθον ἐν ποιητικῇ ἀνυπομονησίᾳ τὰ κακότεροπα ἄλλ' ἡδύτατα παίγνια τοῦ πλατωνικοῦ ἔρωτος.

Ἡμέραν τινα, δηλωσάσης τῆς Γεζουίτας τὴν ἐπιθυμίαν ὅπως κοσμήσῃ ἀνθεσφόριον τι ἐκ λευκῶν σχοινανθίων λιμναίων, ὁ Μανουήλ ἰππεύσας ἐσπευσε μακρὰν, ὅπως φέρῃ τῇ πεφιλημένῃ του τὰ ποθούμενα ἄνθη. Μεθ' ἱκανὰς ὥρας ἐπέστρεψε κατάφορτος ἐκ τῆς πολυτίμου λείας του, ὁπότε καθ' ὁδὸν διωχθεὶς ἐδήχθη δεινῶς ὑπὸ κυνὸς ἐκ τῶν πληθυόντων κατὰ τὰς τελματώδεις ἐκείνας καὶ ἀπείρους πεδιάδας τῆς Βραζιλίας. Ὁ Μανουήλ ἐφόνευσε τὸ ζῶον διὰ τοῦ ἐριβόλου του, μεθὸ ἔρπων σχεδόν, ἐπαῆλθεν οἰκαδε, ἐνθα ἐκαυτηρίασε τὴν πληγὴν του. Ἡ Γεζουίτα ἐχάρη ἐπὶ τοῖς ἄνθεσι καὶ κατεκόσμησε τὸ ἀνθεφόριόν της. Ἀλλὰ τὸ συμβὰν τῷ Μανουήλ διαθρυλληθὲν ἐνέσπειρε τὸν φόβον ὅτι ὁ κύων ἦτο λυσσάλεος. Οἱ δύο πενθεροὶ ἀνησυχήσαντες συνεβουλευθήσαν τὸν ἱατρὸν ὅστις ἐξετάσας τὸ πτώμα τοῦ κυνὸς ἀπεφάνητο ὅτι οὐδὲν ἡδύνατο νὰ διαγνώσῃ. Ἀπεφασίσθη λοιπὸν πρὸς μεγάλην ἀπελπισίαν τῶν μελλονύμφων ν' ἀναβληθῇ ὁ γάμος ὅπως ὁ Μανουήλ ὑποβληθῇ εἰς προληπτικὴν διαίταν.

Παρήλθον τρεῖς, ἔξ, ὁκτὼ μῆνες, ἡ δὲ ὑγεία τοῦ Μανουήλ ὑπὲρ ποτε ὑψώσται, καὶ ὁ ἱατρὸς ἐδήλωσεν ὅτι πᾶς κίνδυνος ἐσοδήθη, ἡδύνατο δὲ ἀφόβως νὰ θέσῃσι τέρμα εἰς τὸ μαρτύριον τῶν δύο ἐραστῶν. Προθυμότερα ἐγένετο ἀποδεκτὸν

τοῦτο, μετὰ ὁκτὼ δὲ ἡμέρας πάντες οἱ περίοικοι φίλοι ἐκαλοῦντο εἰς τοὺς γάμους τοῦ Μανουήλ Γκαριδῶρ μετὰ τῆς Γεζουίτας Μοραλές, ἐν τῷ ναϊδρίῳ τῆς οἰκίας τῆς νύμφης, ὅπερ ἦτο στενότερον ὅπως περιλάβῃ ἅπαν τὸ πλῆθος τῶν ἱπποτῶν καὶ δεσποινῶν τῶν συρρευσάντων ἀπὸ περάτων εἰς τὴν ἐορτὴν ταύτην τῆς καρδίας καὶ τοῦ κάλλους. Διότι ἦτο περικαλλεστάτῃ ἡ Γεζουίτα ἐν τῇ λευκῇ νυμφικῇ ἀμφιέσει της καὶ τῷ ἐξ ἀνθέων πορτοκαλλέας στεφάνῳ της. Ἀλλ' οὐχ ἦττον καὶ ὁ Μανουήλ κατ' οὐδὲν ὑστέρει κατὰ τὸ θέλγητρον καὶ τὴν χάριν, ἐν τῇ ἀνδρικῇ ἀκμῇ του καὶ ἐν τῇ αἴγλῃ τῆς εὐδαιμονίας του.

Τὴν νύκτα, μετ' ἀθραμιαῖον συμπόσιον, χορὸς συνήγαγε πάντας τοὺς κεκλημένους ἐν τῇ ἀπείρῳ αἰθούσῃ τῆς ἐπαύλεως, ὅλως εὐρωπαϊκῶς ὑπηρετισμένη. Οἱ σύζυγοι ἐχόρευσαν τὸν πρῶτον χορὸν, τὴν ἰσπανικὴν ἀμπατέραν ὁ δὲ Πέτρος ὁ ἀδελφὸς τῆς νύμφης, ἐκπληκτος παρητῆρει τὴν μέθην, ἐν ᾗ ἡ ἀδελφή του ἐπαφίνετο εἰς τὰς ἀγκάλας τοῦ ἀνδρός της καὶ ἰδίως τὰ φλογώδη βλέμματα. ἐν οἷς ὁ Μανουήλ οἶονεὶ κατεβρόχιζεν αὐτήν, καὶ τὰ ῥίγη ὑφ' ὧν σύμπας ἐκραδαίνετο βλέπων λαμπόντα τὸν ἰδρώτα τὸν ἐκβλυζόμενον ἀπὸ τῶν γυμνῶν ὤμων καὶ τῆς κόμης τῆς κόρης — «Πῶς τὴν ἀγαπᾷς! αἶ;» τῷ εἶπεν ὁ γυναικάδελφός του, συναντήσας αὐτόν. — «ὦ! ναί! τὴν λατρεύω!» ἀπήντησεν ἐκεῖνος σφίγκων τὴν χεῖρα τοῦ Πέτρου καὶ ἐν σπασμωδικῷ τινὶ καὶ φοβερῷ μειδιάματι. Μεθὸ εἰσῆλθε πάλιν εἰς τὸν χορὸν, ἀτενῶς βλέπων τὴν γυναικά του καὶ μόλις συγκρατῶν τὰ σφοδρὰ ῥίγη τὰ λογχίζοντα τὴν σάρκα του καὶ μαστίζοντα τὸ αἷμα του.

Ἀλλὰ καθόσον ἡ νύξ προύχρει αἰ ἐκ τῆς ὑπομονῆς αὐτοῦ βᾶσανοι ἀφόρητοι ἐγένοντο, ὁ δὲ Πέτρος εἶδεν, ὅτι μεγάλως ἡγωνία ὅπως κρατήσῃ ἑαυτοῦ. Τέλος μεσονύκτιον ἐσήμανεν ὁ δὲ Μανουήλ πλησιάσας τότε τὴν Γεζουίταν περιεπτύχθη αὐτὴν ἐν ταῖς νευρώδεσι χεῖραϊς του ὡς θέλων νὰ φέρῃ αὐτὴν ἐκ νέου εἰς τὸν χορὸν, ἀλλὰ τυχόντες παρακειμένης τινος θύρας καταχλόου, οἱ νεόνυμφοι ἔλαθον ἐξελθόντες.

Ἡμίσεια ὥρα παρήλθεν, ἀφ' ἧς ὁ Μανουήλ μετὰ τῆς Γεζουίτας κατέλειπον τὸν χορὸν καὶ τὴν αἴθουσαν. Οἱ χορευταὶ ὠρχοῦντο συνεχῶς αἱ δὲ ἀρμονίαι τῆς ὀρχήστρας ἐφαίνοντο διπλασιασθεῖσαι κατὰ τὸν κρότον, ὁπότε, κραυγὴ ἀγρίως ὀξεῖα ἐπεκράτησε τοῦ θορύβου τῶν ὀργάνων, ἐπάλληλαι δ' ἄλλαι κραυγαὶ ἐπηκολούθησαν αὐτῇ, σπαρακτικαί, ἱκετευτικαί, θρηνώδεις ὡς οἰμωγαὶ καταδίκων. Τὰ ὄργανα ἐπαύσαντο καὶ πάντες ἔστησαν ἀκούοντες. Ὁ Πέτρος μετὰ τοῦ πατρός του, κατώχροι ὡς νεκροί, ὤρμησαν πρὸς τὰ δωμάτια τῶν νεονύμφων, ὅθεν προήρχοντο αἱ κραυγαί. Βιάσας τὴν κεκλεισμένην θύραν, ὁ νέος ἤνοιξεν αὐτήν, ἀλλὰ πάραυτα ὡπισθοχώρησεν ἐκ φρίκης, ἀπογνώσεως βρυχηθὼν ῥῆξας. Ἐπὶ τοῦ δαπέδου ἔκειτο ἄνους ἡ Γεζουίτα! Ἡ πάλλευκος ἐσθῆς της βιαίως κατεσχισμένη ἐδείκνυε τοὺς

69) Αὐτόθι σελ. 6. Ἡ παρὰ τῷ Κτησίᾳ ἔκφρασις Ἡράκλειον καλεῖται (σημειωθεῖσα ἀνωτέρω), ἐρμηνεύουσα τὸ στενότερον τῆς Ἀττικῆς φαίνεται ὅτι εἶναι εὐ.ους τῇ γνώμῃ ταύτῃ.

γυμνούς κόλπους της κατακρεουργημένους, ὡς δι' ἐγχειριδίου, τοὺς βραχίονας ἐκδεδαρμένους μέχρις ὀστέων, τὸ δὲ πρόσωπον κατάδηκτον καὶ καθημαγμένον. Ὁ δὲ Μανουὴλ μανιωδῶς ἐπ' αὐτῆς κυλιόμενος, αἰμοσταγῇ ἔχων τὸν πῶγωνα, τὰ ὄμματα ἐξωθηκότα τὰ χεῖλη ἀφρίζοντα καὶ δεινῶς βρυχώμενος ἔδρακνεν, ἔδρακνεν ἀπαύστως!... ἀποσπῶν διὰ τῶν ὀδόντων τεμάχια σαρκὸς ἐκ τῶν ὤμων καὶ τοῦ στήθους τῆς κόρης, ἥτις ἀπαυδῆσασα ἐσθεσμένης μόνον φωνὰς ἐξέφερε ψυχorraγοῦσα. Ἐκφρων ὁ Πέτρος ὁρμᾷ πρὸς κρεμαμένην πανοπλίαν, ἀρπάζει ὄπλον καὶ πυροβολεῖ. Ὁ Μανουὴλ πίπτει τότε ὑπτίως παρὰ τὴν μνηστῆν του, ἐν ᾧ οἱ δύο πενηθεροὶ κατέπιπτον λιπόθυμοι ἐπὶ τοῦ καταφλίου τῆς θύρας.

Ἡ ὑδροφοβία τοῦ ταλαιπώρου Μανουὴλ, ἐπισχεθεῖσα ὑπὸ τῆς ἱατρικῆς διαίτης, ἀνεφάνη αἰφνης σφοδρῶς ὑπὸ τὸν ἐρεθισμὸν καὶ τὸν πυρετὸν τῆς ἡμέρας τῶν γάμων, ὃ δὲ λυσσώδης ἐξέσπασεν ἐπὶ τῆς δυστήνου γυναικὸς σὺν τῷ πρώτῳ φιλήματι.

Τῇ ἐπαύριον ἐτάφησαν ἀμφότεροι. Μόνος ὁ Πέτρος ὅμως ἔφερε τὸ πένθος διότι ὁ πατήρ του παρεφρόνησεν.

[Ἐκ τοῦ Γαλλικοῦ]

E. I. E.

Η ΚΑΡΦΙΣ

I

Οὔτε τὸνομα τῆς χώρας οὔτε τοῦ ἥρώος μου θ' ἀναφέρω. Κεῖται μακρὰν, πολὺ μακρὰν παρ' ἀκτὴν γόνιμον καὶ φλεγόμενην ὑπὸ τῶν ἀκτίνων τοῦ ἡλίου. Ἐβαδίζομεν ἀπὸ πρωΐας τὴν πλήρη δημητριακῶν καρπῶν παραλιακὴν ὁδόν, περιλουμένην ὑπὸ ἡλιαυγὸς κυανῆς θαλάσσης. Τὰ ἄνθη ἐφύοντο παρὰ τοὺς ἀφρούς τῶν κυμάτων, κυμάτων μαλθακῶν, ἐλαφρῶν, λικνιστικῶν. Ἡ ἀτμόσφαιρα ἦτο θερμὴ καὶ πλήρης μεμυρωμένων ἀποπνοιῶν γόνιμου καὶ καθύγρου γῆς.

Μ' ἰβεθαίωσαν ὅτι τὴν ἐσπέραν θὰ κατέλυον ἐν τῷ οἴκῳ Γάλλου, κειμένου ἐπὶ τοῦ πέραν ἐκεῖ ἀκρωτηρίου, μέσῳ δάσους πορτοκαλεῶν. Τίς ἦτο ὁ Γάλλος οὗτος; Ἠγνόουν.

Μετέβη εἰς τὰ μέρη ἐκεῖνα πρὸ δεκαετίας· ἠγόρασεν ἐκτεταμένας γαίας, ἃς ἐκαλλιέργησεν ὁ ἄνθρωπος οὗτος εἰργάζετο μετὰ πάθους, μετὰ μανίας· ἀπὸ μηνὸς εἰς μῆνα, ἀπὸ ἔτους εἰς ἔτους, ἐπηύξανε τὰς γαίας του, ἐκαλλιέργει ἀνενδότως τὸ γόνιμον καὶ παρθένον ἔδαφος· ἀπέκτησεν οὕτως ἐργαζόμενος ἀρκούσαν περιουσίαν.

Καὶ ἐν τούτοις μ' ἰβεθαίουν ὅτι ἐξηκολούθη νὰ ἐργάζεται ἀπὸ βαθείας πρωΐας ἐγειρόμενος περιήρχετο τὰς ἀπεράντους γαίας του μέχρι νυκτός· ἐφαίνετο ὑπὸ ἐμμόνου ἰδέας κατατρυχόμενος, ὑπὸ τῆς ἀκορέστου ἐπιθυμίας τοῦ χρήματος βασιανιζόμενος, ἣν οὐδὲν καταπαύει, οὐδὲν κορέννυσι.

Νῦν, ἐφαίνετο πλουσιώτατος.

Ὁ ἥλιος ἔκλινε πρὸς τὴν δύσιν του, ὅταν ἐφθασα πρὸ τῆς κατοικίας του. Ὄντως ἔκειτο ἐπὶ τῆς ἄκρας ἀκρωτηρίου, μέσῳ δάσους πορτοκαλεῶν, εὐρεία, τετράγωνος, ἀπλουστάτη καὶ ὑπερκειμένη τῆς θαλάσσης.

Ὅτε ἐπλησίασα ἐνεφανίσθη ἐπὶ τοῦ οὐδοῦ τῆς θύρας βαθυπῶγων ἀνὴρ· τὸν ἐχαιρέτησα καὶ τὸν παρεκάλεσα νὰ μοῦ ἐπιτρέψῃ νὰ διέλθω τὴν νύκτα ἐν τῇ οἰκίᾳ του.

— Εἶμαι εἰς τὰς διαταγὰς σας, κύριε, μοι εἶπε καὶ μοι εἰτεινε μειδιῶν τὴν χεῖρα.

Μὲ ὠδήγησεν ἐν τινὶ δωματίῳ, μοι παρεχώρησεν ἕνα τῶν ὑπηρετῶν του μετ' οἰκειότητος καὶ ἀδρότητος ἀνθρώπου τοῦ κόσμου καὶ ἀπῆλθε προσθεὶς μοι:

— Θὰ γευματίσωμεν ὅταν θελήσετε.

Ἐγευματίσαμεν ὄντως μόνον ἐπὶ ἀνδῆρου πρὸς τὴν θάλασσαν κειμένου. Τῷ ὠμίλησα ἐν πρώτοις περὶ τῆς χώρας ἐκείνης τῆς τόσῃ πλουσίας, τόσῃ μεμακρυσμένης, τόσῃ ἀγνώστου. Ἐμειδία καὶ ἀπεκρίνετο οἶονεῖ ἀφηρημένος.

— Ναί, ἡ γῆ εἶνε γόνιμος καὶ ὁ τόπος ὥραϊος, ἀλλὰ τίποτε δὲν εἶνε ὥραϊον ὅταν εἶνε μακρὰν ἐκείνου τὸ ὁποῖον ἀγαπᾷ τις.

— Θὰ ἐπιθυμῆτε νὰ ἰδῆτε τὴν Γαλλίαν;

— Ὅχι, τὸ Παρίσι.

— Καὶ τότε διατί δὲν ἔρχεσθε ἐκεῖ;

— Ὡ! θὰ ἔλθω!

Καὶ ἀσυνειδήτως ἤρχισαμεν νὰ ὁμιλῶμεν περὶ τοῦ παρινοῦ κόσμου· μὲ ἥρῳα ὡς ἄνθρωπος ἐπακριδῶς τὰ πάντα γινώσκων. μοι ἀνέφερε ὀνόματα, ὀνόματα γνωστά.

— Καὶ τώρα ποιὸς βλέπει κανεὶς στὴν Ὀπερα;

— Τοὺς ἰδιους καὶ τοὺς ἰδιους, ἐξαιρέσει τῶν ἀποθανόντων.

Τὸν προσέβλεπον μετὰ προσοχῆς, ὑπ' ἀορίστου ἀναμνήσεως κατεχόμενος. Βεβαίως, συνήντησά του τὸν ἄνθρωπον τοῦτον. Ἀλλὰ πῶ; πότε; Ἐφαίνετο, καὶ τοι ὕγιους κράσεως, καταβεβλημμένος, τεθλιμμένος καὶ τοι ἰσχυρᾶς θελήσεως. Ὁ βαθὺς πῶγων κατέπιπτεν ἐπὶ τοῦ στήθους του, ἡ κεφαλὴ του ἦτο φαλακρά, αἱ ὀφρεῖς πυκναὶ καὶ ὁ μύσταξ παχύς.

Ὅπισθεν ἡμῶν, ὁ ἥλιος βυθιζόμενος ἐν τῇ θαλάσῃ ἐπλήρου ἐρυθροῦ φωτός τὰ περίξ, αἱ διηνηθισμέναι πορτοκαλεῖαι ἐπλήρουν τὴν ἀτμόσφαιραν μεθυστικῶν ἀποπνοιῶν.

Ἐκεῖνος, ἐμὲ μόνον προσέβλεπε, τὰ ἀπλανῆ βλέμματά του καθηλοῦντο ἐπ' ἐμοῦ, διεισδύον εἰς τὰ βάθη τῆς καρδίας· μοι ζητοῦντα τὴν ἀσαφῆ εἰκόνα, τὴν ἠγαπημένην καὶ γνωστήν.

— Γνωρίζετε τὸν Ῥός;

— Βεβαίως.

— Πῶς εἶνε;

— Ἐγέρασε.

— Τὸν Σέλτ;